

Vaikuttamista oppimassa, ideoita jakamassa

Normaalikoulujen oppilaskunnat koolla Helsingissä

Oppilaskuntatoiminta nähdään merkittävänä osana kansalaisvaikuttamisen ja opetussuunnitelmissa siihen liittyvien aihekokonaisuuksien käytännön toteutumisessa peruskoulussa ja lukiossa. Lukioissa oppilaskuntatoiminta on lakisääteistä, mutta myös peruskouluihin kaavaillaan oppilaskuntatoiminnalle lakisääteistä asemaa.

Harjoittelukoulut haluavat vastata haasteeseen, ja marraskuun toisena päivänä kokoontuikin edustava joukko normaalikoulujen oppilaskuntien edustajia yhdeksästä eri koulusta, kahdeksalta eri paikkakunnalta Cityfolkhögskolanin tiloihin Helsinkiin. Paikalla oli edustus Oulusta, Jyväskylästä, Savonlinnasta, Joensuusta, Hämeenlinnasta, Turusta, Tampereelta ja Helsingistä sekä Viikin normaalikoulusta että Helsingin normaalilyseolta. Toimivat tilat kokoontumiselle oli hankkinut ulkoasiainministeriön ja Opetushallituksen yhteinen Maailma haasteena -ohjelma, jota Jenni Tuominen myös esitteli oppilaskuntien toimijoille. Tilaisuuden järjestivät eNorssin kansalaisvaikuttamisen työryhmän nimeämänä Pirjo West Helsingin normaalilyseosta ja Pasi Hieta Oulun normaalikoulusta Maailma haasteena -ohjelman Jari Kivistön avustuksella. Järjestelyihin osallistui myös eNorssin kansalaisvaikuttamisen työryhmän puheenjohtaja Raila Pirinen.

Aamupäivällä oppilaskunta-aktiiveille kävi kansanedustaja Anni Sinnemäki jakamassa ajatuksiaan aiheesta "miksi kannattaa olla aktiivinen". Annin pohdiskeltua ja perusteellista vastauksesta nuoret kuulijat ja opettajatkin saivat paljon pohdiskeltavaa. Pääsanoma kansanedustajan puheessa oli, että vaikuttaa voi monella tavalla ja monenlaisia kanavia käyttäen, ei ainoastaan politiikassa. Avainasia kuitenkin on hänen mielestään, että hyvään ihmisyyteen kuuluu se, että pystyy halutessaan vaikuttamaan itseään koskeviin asioihin ja ympäristöönsä. Vaikuttamiskokemusta voi hankkia ja taitojaan kartuttaa monenlaisessa toiminnassa,

kunhan oppii demokraattisia toimintatapoja, omien mielipiteiden argumentointia ja ryhmässä toimimista.

Tapaamisen tavoitteena on innostaa ja aktivoida oppilaskuntatoimijoita, jakaa ajatuksia ja ideoita, luoda oppilaskuntien välille yhteistyöverkostoa sekä ideoita yhteistyömahdollisuuksia. Uusia kontakteja syntyikin runsaan osallistujajoukon kesken, olihan paikalla yli 30 oppilasta ja kymmenkunta opettajaa. Ideoita ja eri puolilla toteutettuja hyviä käytäntöjä jaettiin kouluastekohtaisissa työpajoissa. Peruskoulun oppilaat, joita oli sekä 1-6 -luokilta että 7-9 -luokilta, muodostivat oman ryhmänsä lukiolaisten ja opettajien työskennellessä omissa ryhmissään. Ryhmätöiden lisäksi kerättiin kiitosta saaneita

oppilaskuntien toimintatapoja, joita olivat esimerkiksi pelialueiden jakaminen oppilaiden välituntikäyttöön Hämeenlinnassa, Helsingissä järjestetty kansalaisjärjestöpäivä, useissa kouluissa järjestetyt juhlat ja tanssiaiset sekä Oulussa järjestetyt jaksonvaihtoteemapäivät. Lukioyhmän raporttia esittelivät Tuomas Laaksoinna Oulusta ja Matias Orola Helsingistä.

Opettajien keskusteluissa nousi esille kysymyksiä oppilaskuntien toimintaedellytyksistä ja –periaatteista. Oppilaskuntien pitäisi olla oppilaiden äänitorvi, vaikutuskanava, jonka toimintaa ja mielipiteitä sekä oppilaiden että koulun aikuisten pitäisi arvostaa. Vaihtelevia käytäntöjä huomattiin olevan esimerkiksi oppilaskunnan toiminnasta johtuvien poissaolojen kirjaamisessa. Opettajien työryhmässä pantiin kuitenkin ilolla merkille oppilaiden aktiivisuus ja oppilaskuntien toiminnan monipuolisuus. Monessa normaalikoulussa on myös peruskoulun alemmilla luokilla aktiivista oppilaskuntatoimintaa, joka on tärkeää Anni Sinnemäen perään kuuluttamien vaikuttamiskokemusten ja –taitojen hankkimisen kannalta.

Yksi tapaaminen ei vielä kesää tee, mutta kasvokkain tapaaminen toi arvokasta pääomaa yhteistyöajatusten toteuttamiseksi. Päivän aikana nousi esille useita hyviä ideoita oppilaskuntien toiminnan ja yhteistyömahdollisuuksien kehittämiseksi. Yksi niistä oli oppilaskuntien oma sivu eNorssin sivustolle. Päivän tuotokset löytyvät ideapankki-sivulta.

Pasi Hieta